

Kishíró

TORDASI

1998 június

ÖNKORMÁNYZATI LAP VIII. évfolyam 3. szám

Köszöntjük
a pedagógusokat!

B. Radó Lili

Tanítónk

*Kézen fogott, és megmutatta,
hogy milyen szép a mi világunk.
Az ő szemével kezdtünk nézni,
s ma már a magunkéval látunk.*

*Látjuk hazánkat, életünket,
s hogy mit tud tenni egy-egy ember, –
de a tengernyi tarka képet
Ő töltötte meg értelemmel.*

*Ezt megköszönni gyűltünk össze,
s amit mondunk, nem üres szólam,
s szívünk tiszta muzsikája
csendül e néhány meleg szóban:*

*amit tudunk, ehhez értünk,
az út, amelyen visz a léptünk,
hogy eljussunk egy messze célig,
mind róla vall ma, őt dicsérik
hálás szavaink, nekik szólnak,
kik vezetők, példaképiünk
s jó barátunk:
a tanítónknak!*

A PIHENÉSRŐL

A városba zárt, de akár a falusi ember is csak egy szűk horizontját látja a nagy egésznek. Ki kell lépniünk olykor-olykor a megszokott környezetünkéből, hátrahagyva mindent, a mindennapok nehézségeit, keserűségeit, szenvedéseit. Hogy találkozhassunk mindennel, amit a Teremtő nekünk szánt, hogy találkozhassunk önmagunkkal, a természettel, és az ember munkáját őrző szépségekkel.

Félre vonulni a fárasztó munkától, a hétköznapi gondoktól, hátrahagyni zajt, tülekedést, megtapasztalni a csendet, s benne magunkat, ami első hallásra akár ijesztő is lehet, mert a zajhoz szokott fül nem hallja a természet hangjait. De a fül lassan visszanyeri természetes képességét és hallani véli a csendet, a patak csobogását, a szellő suttogását, a fák nyöszörgését, a bogarak neszezését, a tücsök ciripelését.

A csendben elkezdhetjük tisztázni gondolatainkat, más fényben látjuk a világot, lehullik a máz és felfénylik az élet igazi célja és értelme. A pihenéssel átváltozunk, megszenvedünk, nemesedünk, újult erővel fordulhatunk szereteteink felé és végezhetjük ismét munkánkat, ami csak eszköze az életünknek, de sohasem a célja.

A célunk: a jóra törekedni, munkálkodni saját belső békénk megtalálásán, és odafigyeléssel könnyíteni a még nagyobb terheket cipelő embertársaink szenvedésén, ha csak annyival, hogy saját önzésünkkel nem terheljük még jobban őket.

Embernek maradni minden körülmények között! Lehet, hogy elfáradunk, de azért élünk, hogy minden külső nyomás ellenére ott legbelül maradjunk tiszták, nemesek és hűek önmagunkhoz.

márki

Papp László

Itt a nyár

*A táblát szépen letöröltük.
– Utolsó összefoglaló –
egykedvűen búcsúzik tőlünk
a térkép és a földgolyó.*

*Üresen konganak a termek,
ásít a csengő a falon,
a szertárakban szenderegnek
a kémcsövek a polcokon.*

*Ez a tanév is véget ért hát,
eljött a legszebb évszakunk,
amikor végre – kisdíjakok –
szertelen szabadok vagyunk.*

*Nincs lecke, óra, kötelesség,
tied a nyár, a nagyvilág;
s az erdő mélyén lenn a völgyben
egy gúlasátor lesz tanyád.*

*Csillog feléd a tó ezüstje,
fénycsóvát dobál rád a nap,
nem is gondolsz a könyveidre,
felejtéd a tantárgyakat.*

*Építs a parton homokvárat,
ússzál hanyatt, napozz, neved,
pisztrángot, pontyot fogj horogra,
aludj, pihenj, labdázz, evezd!*

*Kék szilvát, körtét szedj a fákról,
moziba menj, olvasd, daloldj,
barangolj gyalog, kerékpáron,
szalonmát siuss domboldalon!*

*Emberesedjél, nőj a nyáron,
légy te csak gondtalan, vidám,
mert múlik a nyár, s újra ősz jön:
vár rád a munka, pajtikám!*

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A község képviselő-testülete április 23-án és május 28-án tartott ülést.

Az áprilisi ülésen a település közbiztonsága volt a fő téma, amelyben a rendőrség és a polgárőrség számolt be munkájáról.

A rendőrség beszámolója elmaradt, de a polgárőrség tájékoztatta a testületet munkájáról. (A számszaki adatokat tartalmazó kimutatást újságunk e számában közöljük.)

A polgárőrség parancsnoka, *Turda Sándor* elmondta, hogy a tordasi polgárőrség kisebb létszámmal, anyagi nehézségekkel küzdve, de működik. Éjszaka, és ez év elejétől már a nyugdíjkiegészítések napján, nappal is járőröznek, vigyázva a falura és nappal a pénzszállító postásokra. Ez utóbbi munkájukat néhányan nem tartják jónak és szükségszerűnek, de a nyugdíjasok vállalták a járőrözést, a postások pedig szívesen veszik a kíséretet. Ennek díjazásáról a postával tárgyalások folynak.

A polgárőrök éjszakai járőrözése során tapasztaltakat esemény naplóban rögzítik, amely bizonyítja mozgalmasságukat. Kiemelte a parancsnok úr azt is, hogy a rendőrség körzeti megbízottja ritkán látható a faluban, segítségére ritkán számíthatnak. Több esetben lett volna szükség rendőri segítségre, de ezt nem volt kitől kérni. Ebben előbbre kell lépni a jövőben.

A képviselő-testület megállapította, hogy a polgárőrség alapvetően betölti azt a szerepet, amelyre alakult, jelenlétükre továbbra is szükség van. A polgárőrség munkája elismerésre méltó, a munkában résztvevőknek pedig mindannyiunk köszönete jár.

Május 28-án a rendőrkapitány beszámolója és az általános iskola pedagógiai programjának elfogadása szerepelt napirenden.

A rendőrkapitány beszámolójában ismertette a rendőrség általános helyzetét, ezen belül a gárdonyi kapitányság és a martonvásári őrs helyzetét. Mondandójának lényege a létszámhiány, ennek megoldatlansága volt. Egyelőre kicsi a

valószínűsége annak, hogy rövid időn belül növelheti a kapitányság létszámát, és 11 fővel emelheti a martonvásári őrs létszámát. Nyári időszakban a Velencei-tó miatt erősítést kap a kapitányság, ami azt eredményezi, hogy a körzeti megbízott járőrözési tevékenységét nélkülözni tudják. *Cifra Zoltán* körzeti megbízott június 1-jétől augusztus 31-ig Tordas és Gyúró községekben fog szolgálatot teljesíteni.

A létszám gondok mellett a rendőrség anyagi helyzete sem rózsás. A képviselő-testület a beszámoló elfogadása mellett kifejezte reményét, hogy a rendőrség munkájában oly mérvű javulás várható, amely az itt élő emberek igényét is kielégíti.

A NAT-ra épülő, a helyi sajátosságokat tartalmazó pedagógiai program elkészült, azt több szakember megvitatta, véleményezte, majd jóváhagyás céljából a fenntartó képviselő-testület elé terjesztette.

A Sajnovics János Általános Iskola pedagógiai programja a törvény lehetőségei között dolgozta ki a tanulók nevelésére, oktatására szükséges anyagát. A színvonalas és eredményes oktatás megvalósításán túl jelentős szempontként tartalmazza a program a gyerekek helybeli oktatását, olyan speciális, de ugyanakkor szükséges oktatási formákat is, amely akár más településekről hozhat tanulókat.

A program jól tartalmazza azokat az elemeket, amely a helyi oktatás jövőjét alapozza meg. A program részleteiről a szülők szülői értekezleteken biztosan értesülni fognak, de ha valakit ez mélyebben érdekel a pedagógusok készséggel állnak rendelkezésre.

A program megvalósítása az önkormányzattal természetesen anyagi áldozatokat is kíván. Ilyen például a programban szereplő művészeti, zenei oktatáshoz szükséges különböző termek, kialakítása, szakmai eszközök beszerzése.

A képviselő-testületi üléseken elhangzott és tárgyalt egyéb kérdésekről, döntésekről a hírek, információk, programok rovatban szólunk.

Településünk egészségügye

Településünk egészségügye az elmúlt évtizedek egyik igen fontos, sokszor kiemelt területe volt.

A képviselő-testületek az egészségügy érdekében, a rendelkezésre álló keretek között elsődlegesen biztosították a szükséges feltételeket, mind anyagiakban, mind szakemberekben.

A rendelők felszereltsége, a műszerezettség mindig megfelelt a jogszabályokban rögzítetteknek. *Dr. Cokrisz Sztavrosz* orvosunk munkája, a szakasszisztencia a lakosság teljes megelégedésére végezte munkáját, majd amikor a gyógyszertár minden orvosi rendelés alkalmával a betegek rendelkezésére állt, azt hittük minden tökéletes.

Tévedtünk. Az egészségügy alapvető problémái, a finanszírozási rendszer, a közalkalmazott-vállalkozói orvos kérdése, az orvosok betegség és szabadság ideje alatti helyettesítésének elégedetlenségei szép lassan ráébredtetek bennünket arra, hogy valami nem jól működik. Időközben orvosunk elérte a nyugdíj korhatárt. Az utóbbi évek betegség miatti távollétei, saját nyilatkozata

alapján az önkormányzat 1997 év elején arra készült, hogy előkészíti doktor úr nyugdíját.

Az előkészítés azonban nem volt zökkenőmentes. Orvosunk augusztusban kérelmet nyújtott be, hogy vállalkozásban szeretné ellátni a jövőben a háziorvosi szolgálat feladatait. A képviselő-testület nem kis vita után októberben úgy döntött, hogy a település egészségügyi ellátásának biztonsága érdekében nem tartja jónak a szolgálat vállalkozásba adását, amelyhez még a jogi feltételek sem álltak rendelkezésre. Végül, a híresztelésekkel ellentétben, minden erőszaktól és üldözéstől mentesen doktor úr úgy döntött, hogy nyugdíjba kíván menni, amire feljogosítja őt a december 21-én betöltött nyugdíj korhatár.

A két település (Tordas és Gyúró) önkormányzatának egyetértésével a háziorvosi szolgálat orvosi állására 1998. április 21-től történő betöltésére pályázatot írtunk ki.

A pályázatra hat orvos adta be pályázatát, akik közül, szintén a két testület egyetértésével, 1998. május 11-ei kezdéssel *dr. Gyöngyösi Ildikó Katalin*

orvos került kiválasztásra. A doktornő 1971-ben született Budapesten. 1996-ban *summa cum laude* minősítéssel orvosi diplomát kapott, majd szinte azonnal folytatva tanulmányait, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Családorvosi Tanszékén háziorvosi rezidens képzésben vett részt. Vizsgáit ez év decemberében teszi le. Alapfokú angol és középfokú francia nyelvvizsgával rendelkezik.

Az egyetemi tanulmányai alatt nővérként dolgozott, elvégezte a Mentőtisztviselői Speciálkollégiumot és a mentőtisztviselői vizsga letétele után Budapesten és Dunaújvárosban is mentőzt, 1997-től már mint mentőorvos. 1996 óta részt vesz Velence és környéke orvosi ügyeleti ellátásában.

Fogadják őt bizalommal és szeretettel.

Az elmúlt hetek munkája a lakossági visszhangok alapján bízunk abban, jól választottunk, Tordas község egészségügy ellátása biztonságban van.

Szándékosan írtam csak Tordas nevét, ugyanis ez év tavaszán Gyúró község lakossága kis kivétellel aláírt egy nyilatkozatot, hogy *dr. Cokrisz Sztavrosz* orvos beteget vesz, ha magánpraxisra engedélyt kap. Az aláírások gyűjtéséről,

annak körülményeiről, szabályosságáról ellentmondó híreink vannak. A tény az, hogy a két község háziorvosi szolgálata finanszírozási alapját szolgáló betegkártya szám 2313-ról 1355 főre esett.

Ez gyakorlatilag a gyúrói rendelés közeli megszűnéséhez vezethet. Még nem tudjuk mit jelent anyagilag ennyi

létszám kiesése a két község orvosi köréből, de sejthetően összeomlott a két település egészségügyi finanszírozása.

Ez vajon kinek jó? A két település egyébként is rossz költségvetési állapota vajon képes lesz e megoldani ezt a problémát?

Hamarosan kiderül és akkor a szük-

séges lépéseket meg kell tenni a lakosság egészségügyi ellátása érdekében és az nem biztos, hogy mindenkinek tetszeni fog.

E döntés meghozatalában illetékes önkormányzatok helyzetét nem irigylem.

- márkí -

HÍREK, INFORMÁCIÓK, PROGRAMOK

Orvosi rendelés ideje:

	TORDAS	GYÚRÓ
Dr. Gyöngyösi Ildikó		
Hétfő	7.00-11.00-ig	
tanácsadás		10.00-12.00-ig
Kedd	14.30-17.30-ig	12.00-14.00-ig
Szerda	7.00-11.00-ig	
tanácsadás	11.00-14.00-ig	
Csütörtök	14.00-18.00-ig	
Péntek	8.00-10.00-ig	12.00-14.00-ig
Gyógyszertár		
Hétfő, szerda	7.00-12.00-ig	
Csütörtök	14.00-18.00-ig	
Dr. Cokrisz Sztavrosz		
Hétfő		13.00-17.00-ig
Kedd		7.00-11.00-ig
Szerda		13.00-18.00-ig
Csütörtök		7.00-11.00-ig
Péntek		7.00-11.00-ig
KÉSZENLÉT (rendelés utáni ügyelet) 15.00 órától másnap reggel 7.00 óráig.		
Hétfő, szerda	Dr. Cokrisz Sztavrosz	
Péntek (páros héten)		
Kedd, csütörtök	Dr. Gyöngyösi Ildikó	
Péntek (páratlan héten)		

Elkezdődött az új szociális otthon építése. Megnőtt az építkezéssel járó teherforgalom. Kérjük türelmüket, megértésüket és óvatosságukat.

* * *

Mintegy 110 fő összefogásával, anyagi erő vállalásával beindul az Öreghegy villamosítása.

A főleg nem helyi földtulajdonosok évek óta szorgalmazzák, hogy a zárkertben villany legyen.

A villany vezetésére a faluból induló 20 kV-os vezetékéről kerül sor, ami alapján a Fajtakísérleti Állomástól a községi villanyhálózat egy részének átépítésével az erdőmajori út mellett folyik az építés. A munkák befejezésének várható időpontja június vége.

* * *

Nincs elfelejtve a község útjainak kátyúzása sem, csakúgy, mint a falu szélén a Rákóczi út és a Szabadság út összekötését szolgáló kövesút építése. E munkákra június hónapban sor kerül.

* * *

Augusztus 20-i rendezvényünk szervezését megkezdjük. Kérünk mindenkit, vállalkozókat és nem vállalkozókat egyaránt, anyagilag támogassák a falunapot, mert az önkormányzat anyagi erőforrása csak a tűzijáték költségeit fedezi. A nap sikere tehát az adományoktól függ. Sajnos.

VAKÁCIÓ ELŐTT

A tanév utolsó időszaka sem szűkölködött programokban.

- Május 12-én Sajnovics Jánosra emlékeztünk és sportrendezvényekkel tettük.

- Április 29-én megrendeztük anyák-napi ünnepélyünket, emlékezetesebbé téve ezt a napot.

- Május 17-én Zenei Napot tartottunk a Művelődési Házban.

- Iskolánk alsósai május 19-én a székesfehérvári Vörösmarty Színházban a Hamupipőke című előadást tekintették meg.

- Május 22-én természetismereti vetélkedővel egybekötve megünnepeltük a Madarak és Fák Napját.

- Zeneiskolás tanulóink május 25-én az iskola aulájában záróhangversennyel fejezték be ezt a tanévet.

- A nagycsoportos óvodások, leendő elsősök látogatást tettek iskolánkban és ízelítőt kaptak az 1. osztályosok munkájából.

- Közben lebonyolódtak a különböző versenyek is.

A Kazinczy-szépkiejtési versenyt idén Kápolnásnyéken tartották meg. *Somfai András* 6. o. tanulóink II. helyezést ért el.

Varga Edit, iskolánk tanulója a megyei helyesírási versenyen a 7. o. korcsoportban

a 10. helyet szerezte meg, ami a megyei szinten szép eredménynek mondható.

Válban Vajda János szavalóversenyt rendeztek. A 4. osztályos tanulóink szép eredménnyel térhettek haza.

II. helyezett *Farkas Tibor*

III. helyezett *Kitzinger Zsolt*

(Zsolt megkapta a különdíjat is.)

Áprilisban és májusban lezajlott az alsó tagozatosok matematika versenye:

Díjazottak:

1. osztály *Fehér Dorottya*

2. osztály *Veing Alma*

3. osztály *Varga Dóra*

4. osztály *Kitzinger Zsolt*

Alsósaink az országos levelezős versenyeken is szép számban vettek részt. Az országos matematika levelezős versenyen az 1. o. korcsoportban *Fehér Dorottya* és *Kitzinger Ildikó* a VII. helyezést érték el.

A Hermann Ottóról elnevezett környezetismereti levelezős versenyen is szép eredmények születtek.

A Kisbíró februári számában már említést tettünk az osztályok közötti dekorációs versenyről. Iskolánk minden tanulója nagy igyekezettel és szorgalommal gyűjtött s díszítette tantermét. Várva

várta a május végén meghirdetett eredményt.

A legtöbb pontot a 4. osztály szerezte, így ők nyerték meg a 2 napos jutalomszabadságot.

A többiek sem maradtak jutalom nélkül, hiszen a lelkes munkáért minden osztály 1-1 nap jutalomszabadságot (kirándulás) kapott.

Minden győztes tanulóknak gratulálunk és további sikeres szereplést kívánunk az elkövetkező tanévben is.

- Horváth Sándor jóvoltából sakkolni tanultak diákjaink. Köszönet érte!

- Lezajlottak a tanulmányi kirándulások is. Tanulóink gazdag élményekben tértek haza Magyarország szebbnél szebb tájairól.

- Június 13-án tanévzárás és ballagás.

- Véget ért egy tanév!

Kedves Gyerekek!

Akár így, akár úgy, most már valóban rászolgáltatok egy kis pihenőre. Ideje lazítani, átállni, valami mást csinálni. A két és fél hónap mérhetetlen kincs, rengeteg minden hasznos dolog befelé.
Nem búcsú - csak vakáció.

Iskolánk tanulóinak, pedagógusainak, a kedves Szülőknök kellemes vakációt és gondtalan nyári pihenőt kíván:

Lövei Eszter
a Diákönkormányzat vezetője

Sajnovics Gyűrű kitüntetettünk

Ebben az évben a képviselő-testület úgy határozott, hogy az oktatás-nevelésben dolgozó Cigány Zoltánné óvónőt köszöntjük a Sajnovics Gyűrűvel.

A minden gyermek „Kati óvá nénije” hosszú évek óta neveli az óvodás gyerekeket. Első óvodás gyermekei ma már családostól, sőt azok gyermekeit is neveli. Képesítés nélküli óvónőként kezdte, majd a munka mellett diplomát, sőt második diplomát is szerzett. Mindig nagy-nagy szeretettel bánt és bánik a gyerekekkel.

Szívén viseli a hátrányosabb helyzetben lévő gyerekeket, ha teheti segíti a gyermeket és családját. A szülőket partnernek tekinti és mindig arra törekszik, hogy a gyermek érdeke legyen az elsődleges. Fontosnak tartja saját és munkatársai folyamatos szakmai továbbképzését, hogy minél sokoldalúbb óvónői csapat foglalkozzon a gyerekekkel. Személye hozzájárul a jó óvodai munka kialakításához ahhoz, hogy a gyerekek szeressenek óvodába járni, és jó emlékekkel a fejükbe léphessenek be az iskola kapuján. Fokozza az elvégzett munka értékét az a tény, hogy a több mint 25 év alatt a munkakörülmények nem mindig érték el a kor színvonalát. Küzdött és mértékletesen ugyan, de harcolt a jobb körülményekért, a tökéletesebb ellátás eléréséért.

Álma, a tökéletes munkalehetőséget biztosító, a gyermekek céljait szolgáló, korszerű, új óvoda még a távoli jövő, de bízunk abban, hogy a cél eléréséhez vezető út lerövidíthető és még lesz alkalma az új intézményt vezetni.

A község lakossága nevében kívánjuk, hogy legyen még sokáig boldog köztünk, és szeretett kis- és nagy családja körében.

Könyvtári hírek

Értesítem a kedves olvasókat, hogy a nyári időszakban is változatlan a kölcsönzés időpontja. (Szerda, péntek: 15.00-18.00 óráig.)

Esetleg július második felében, vagy augusztus elején lesz 2 hétig zárva a könyvtár. Ha az időpont végleges, a hirdetőtáblára kiírom. Nagyon kérem azokat az olvasókat, akik hetek, sőt hónapok óta – többszöri felszólítás ellenére sem hozták vissza a könyveket, gondoljanak arra, hogy csak kölcsönbe kapták, nem örökre. A mai könyvárak mellett nem kis kárt okoznak, arról nem beszélve, hogy más is el szeretné olvasni.

Külön felhívom a gyermekek figyelmét, hogy az iskolai szünet a könyvtárra nem vonatkozik. Sokan csak szeptemberben hozzák vissza a májusban kikölcsönzött könyveket, mondván: „Az hittem nyáron zárva van a könyvtár!”

Sőt az sem ártalmas ha egy-egy jó könyvet a szünetben is elolvasnak.

Május 1-június 6. között 62 db könyvet vásároltunk.

Néhány cím:

Felnőtt szépirodalom:

Scheibler: *A hegyi doktor* (tv-sor.), Victoria Holt: *A múlt árnyai*, Megan McKinney: *Hajnalhasadás*, Amanda Quick: *Különös kérés*, Danielle Steel: *Hosszú az út hazáig*, Kemény Zsigmond: *Férj és nő*, Robin Cook: *Méreg*, Bernfeld: *Halott maszk* (Rex felügyelő), Dorothy Landan: *Quinn doktornő*, Bromfield: *Colorádó*, Evelyn Marsh: *A sejtsebész titka*, Reviczky Gyula *összes költeményei*.

Ismeretterjesztő művek:

Gippert: *Nyúltartás és takarmányozás*, Veale: *A legjobb csirkeételek*, Márki Sándor: *Magyar középkor*, A világ legnagyobb történelmi rejtélyei, Színes csodák, Kötéstechnikák-gyermekruhák, Ragner: *A terrárium*, dr. Kapiller Zoltán: *Kullancs*, Daniken: *A múlt prófétája*.

Gyermekkönyvek:

Disney: *Micimackó*, Fazekas Anna: *Öreg néne özikéje*, A világ legszebb meséi, Gulliver, Magyar mesék, Indiai állatok, Delahaye: *Márti és a születésnap ajándék*, Dr. Csizmadia Marianna: *Használati utasítás lányokhoz*.

Minden olvasónak kellemes pihenést, jó nyaralást kíván.

Varga Ilona
könyvtáros

MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Néhány mondat az elmúlt időszak eseményeiről:

Április 25-én az ifjúsági klub tagjaival Ercsiben a Fejér megyei ifjúsági klubok találkozóján vettünk részt. A sport, ügyességi és szellemi vetélkedőkön a tordasi fiatalok kimagaslóan jól szerepeltek. Nagyon büszke voltam rájuk, nemcsak azért mert minden versenyszámban győztek, hanem viselkedésükkel is elismerést váltottak ki, úgy a korosztályuk, mint a felnőttek körében.

A májusfa állításáról és a majálisról:

Sajnos az érdeklődés nagyon gyér volt. Igaz az időjárás sem igazán kedvezett a szabadtéri programoknak.

Köszönet *Cifka Jánosnak*, aki a május 1. bál költségeit finanszírozta.

Május 23-án rendeztük az Öreghegyen az Orbán napi búcsút.

Aki részt vett rajta, bizonyára jól szórakozott.

„Orbán” az idén igazán megérdemelte a jóféle nedűvel való locsolást, mert a múlt év termése nagyon jó volt. Bizonyítja ezt a borverseny eredménye, ahol 43 nevezőből 17 ért el kimagasló eredményt, de a borszakértő szerint mindegyik jó minőségű.

Új hegybőz irányítja az öreghegyi gazdák ügyes-bajos dolgait Rozman Árpád személyében.

Köszönet Cifkáné Julikának, aki a ceremóniamester volt és mindazoknak akik segítettek abban, hogy jól sikerüljön ez a vigaszság.

Május 30-án gyermeknapot tartottunk a sportpályán az óvoda, iskola és a művelődési ház szervezésében.

Köszönjük a Kisvarjú söröző, Györgyi ABC, Háziasszonyok boltja és a Sport büfé tulajdonosainak hozzájárulását, hogy a gyermekeknek édességet, szörpöt tudtunk adni.

Július, augusztus, szeptember hónapokban a mozielőadás szünetel.

A nyári szünetben hétköznapokon 9.00-tól 16.00 óráig várjuk a gyerekeket, fiatalokat, a házba játszótérre foglalkozásokra, játékokra, kirándulásokra. Pontos programokat velük együtt alakítjuk kívánság szerint.

Pénteki és szombati napokon a megszokott rend szerint működik az ifjúsági klub.

Július 3-án pénteken 19.00 órai kezdettel a sport pályán a PRO BRASS fúvóegyüttes ad koncertet.

Szeretettel várunk mindenkit egy kis kikapcsolódásra.

A koncerten való részvétel ingyenes.

Július 7-én 20.00 órakor a sport pályán vagy a művelődési házban ad koncertet a Continental Singers ifjúsági csoportja a „CONTINI”.

Az előadás látványos, koreografált, energikus, vidám de egyben elgondolkodtató is, evangéliumi témájú.

A koncertet az evangélikus egyház rendezi. Szeretettel vár mindenkit.

* * *

Színházkedvelők figyelem!

A székesfehérvári Vörösmarty Színház 1998/99-es évadjának előadásaira bérletek igényelhetők. Jelentkezési határidő július 15-éig a művelődési házban.

A bérlet ára 3.500 Ft, amely 7 előadást tartalmaz:

Dumas-Selmeczi-Béres: *A három testőr* zenés játék

Schiller: *Ármány és szerelem* romantikus dráma

Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk* ifjúsági történet

Terence McNally: *Mester kurzus* Maria Callas élete

Huszka-Bakonyi-Martos: *Bob Herceg* operett

Hunyady Sándor: *Fekete szárú cseresznye* színmű

Shakespeare: *A makrancos hölgy* vígjáték

Fizetési határidő: szeptember 30.

Minden alkalommal autóbusz indul az előadásokra.

Bediné Németh Márta
műv. ház igazg.

Tisztelt tordasi Polgárok!

Örömmel élek a lehetőséggel, melyet a Tordasi Kisbíró biztosít nekem arra, hogy ezeken a hasábokon mondjak köszönetet szép választási részvételükért és ezen túlmenően a második fordulóban Tordason reám adott 288 szavazatért. Természetesen, mint országgyűlési képviselő, minden tordasi polgárt, vagyis magát Tordast kívánom képviselni az Ország Házában.

Számomra Tordas még azokból az évekből ismert, amikor megyei szakorvos konziliáriusként hetente megfordultam itt. Akkor ismertem meg a plébánián alakuló múzeumot. Ezért azután készséggel vállaltam közvetítést abban az ügyben, hogy a korábban innen elvitt helytörténeti anyag visszakerülhessen Gödöllőre. Erre a gödöllői önkormányzattól ígéretet is kaptam. Súlyosabb kérdésnek ítélem a község jövőjét. A kisebb települések ellehetetlenülését most hivatalba lépő kormánynak meg kell állítania. Legalább a vagyonszerzés veszélyét el kell háritani. Indokolatlannak és megszüntetendőnek tartom a 2000 lakosnál kisebb települések kizárását pl. a szennyvíztisztító építésre való pályázatból.

Éppilyen fontos az egészségügyi ellátás, oktatás és a helyi sportélet fejlesztése. Parlamenti munkám kezdetén tájékozódni fogok a pusztazámori szeméttlerakó, a tárnoki közlekedési csomópont kérdésének állásáról. Ez pedig összefügghet az M7 út sorsával. Mindenesetre – a választóknak hála – sikerült elkerülni azt a közlekedési katasztrófát, amelyet a leköszönő kormány útdíj-tervei okoztak volna.

Igen fontos kérdés Tordas számára az is, hogy kapcsolódhat be előnyösen a Velencei-térség fejlesztésébe.

Most tehát, hogy megkezdődik az új parlamenti ciklus, tisztelettel jelzem a tordasi polgároknak, hogy amikor megköszönöm a reám adott szavazatokat, igyekszem azon polgárokat is meggyőzni munkámmal, akik nem szavaztak – vagy nem reám. Ezt pedig egy parlamenti képviselő leginkább az adott település közéletében való részvétellel teheti. Igyekszem tehát minél gyakrabban jelen lenni választókerületem e szép községében.

Bízatom tehát a tordasi polgárokat, bátran keressenek meg közérdekű gondjaikkal. Amint feláll az új Országgyűlés, pontosan megadom a Tordasi Kisbíróban a telefon és fax számait, az átmeneti időben pedig a parlamenti MDF-képviselő-csoport címén tudom fogadni leveleiket, üzeneteiket.

Ennek címe:

Országgyűlési Képviselők Irodaháza

1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

Telefon: 268-5150, 268-5155, 268-5156

*Dr. Kelemen András
a Fejér megyei 7. sz. választókerület
országgyűlési képviselője*

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazon tordasi lakosnak, aki jövedelem adójának 1%-át otthonunk „Jövőt Nekik Is” alapítványa számára felajánlotta.

Azon leszünk, hogy az Önök segítségét a lehető legjobb és leghatékonyabb módon használjuk fel lakóink épülésére.

Szíves támogatásukat – gondozottaink nevében – még egyszer hálásan megköszönjük!

„Jövőt Nekik Is”
Alapítvány Kuratóriuma

Főv. Önk. Ért. Fogy. Otthona
igazgatója

A tordasi polgárórség 1997 évi pénzügyi beszámolója

A tordasi Polgárórség 1997 évet 16.230 Ft (1996 évről áthúzódó) pénzügyi tőkével kezdte.

Feladatát az alapszabályban meghatározott feltételekkel végezte. A szolgálatot 5 fős vezetőség szervezte. A járőrözést 72 fő polgárőr teljesítette, a DHH-467 frsz. személygépkocsival. A pénztárkönyvet 1 fő független személy (Gurabi Tiborné) vezette. A könyvelést szakképzett közgazdász (Tóth Gábor) végezte.

1997 évi pénzbevétel (támogatás) 469.812,- Ft

Ebből:

önkormányzati 130.000,- Ft
intézményi, vállalkozói, magánszemély 323.582,- Ft
1996 évi pénzmaradvány 16.230,- Ft

1997 évi költség (kiadás) 432.407,- Ft

üzemanyag (benzin) 271.130,- Ft
gépkocsi kötelező biztosítás 16.320,- Ft
gépkocsi javítások, szerviz 19.979,- Ft
telefon (2 db mobil) 74.220,- Ft
augusztus 20-ai költségek 30.977,- Ft
kirándulás (Balatonfüred) 10.000,- Ft
egyéb költségek 9.781,- Ft
pénzmaradvány 37.405,- Ft

A DHH-467 frsz. gépkocsi 1997-ben 15.238 km-t tett meg. Átlagfogyasztása 11,78 liter/100 km. A gépkocsi üzemanyag-felhasználása (út, sebesség, gépkocsivezetők) figyelembevételével jónak mondható. A polgárórség működése során átélt események az eseménynaplóban vannak rögzítve.

*Turda Sándor
polgárórség vezetője*

Evangeliumi könyvek a községi könyvtárban

Napjainkban a technokratikus átrendeződés számtalan új és nagyszerű dologgal lepte meg korunk emberét, de azt is el kell mondani, hogy komoly hangsúlybeli eltérések következtében nem kicsi a veszteség sem. Főként azok a dolgok szorultak ki a mindennapi érdeklődés köréből, amelyek az emberi lélek egészséges működéséhez elengedhetetlenül fontosak. Azokról szólok itt, melyek megléte teheti a keresztyén embert – Jézus Krisztus szavai szerint – a világ sójává. Az egyén, a család, sőt az egész társadalom látja kárát a szeretet meghidegülésének, a megbocsátani tudás, hűség, türelem, jóakarát hiányának. És ezek nem csak a keresztyének számára fontos erények!

Talán némi segítséget jelenthet, hogy a községi könyvtár elfogadott néhány könyvet, mely felekezeti hovatartozástól függetlenül, mindenki számára hasznos és áldásos lehet.

Mindezt szeretettel ajánljuk a kedves Olvasó figyelmébe, hogy a mindennapi kenyere mellett mindennapi lelki eledel is kerülhessen az asztalára.

*Lukács Tamás
baptista lelkész*

ÉRDEKESSÉGEK

Emlékek Tordas múltjából XI.

Külön fejezetet igényel Tordasnak az uradalmi területet képező része. A Hangya szövetkezeti bolttal szemben egy kapu jelezte a magán, vagyis az uradalmi terület kezdetét. A kapun az uradalomhoz nem tartozó személyeknek tilos volt járművel behajtani, gyalogosok azonban közlekedhettek. Ezt többek között az is indokolta, hogy a katolikus templomot csak ezen az útvonalon lehetett megközelíteni.

Azoknak, akik a régebbi helyzetet nem ismerik, furcsának tűnhet, hogy a mai Sport utca régebben nem létezett. Helyén többek között egy vadgesztenyefából álló nagyon szép facsoport állott. Emlékszem egyszer 1946 húsvétján bál is volt a fák alatt. A fákon túl egészen a Cifra pincéig terjedt a falubeliek által Gyümölcsösnek nevezett konyhakert. Itt ezen a hatalmas területen azonban nem csak gyümölcsfák álltak, hanem több alkalmazott közreműködésével különféle zöldségféléket termeltek az uradalom részére. Ezen területen volt egy magas vas-toronyon álló víztartály, amely a most szociális otthonként működő korábbi kastély és a hozzá tartozó épületek vízellátását biztosította. A víztornyot általam ismeretlen okból a hatvanas években lebontották. A víztorony mellett volt és van a ma lakóházként használt korábban villanyháznak nevezett épület. Ebben régebben áramfejlesztő gépek működtek, és biztosították a kastély és a körülötte lévő épületek áramellátását.

A gesztenyesort földúton lehetett megközelíteni, amelyik körülbelül a mai Sport utca vonalán húzódott. A gesztenyesor amelyik régen Új útként volt ismeretes, sokkal szebb volt, mint napjainkban. Ez az út amelyen a martonvásári vasútállomást lehetett megközelíteni, magánút volt, amelyen a közlekedést magánszemélyeknek csak gyalogosan engedték meg. Az út szépen gondozott volt, karbantartásáról az uradalom gondoskodott. A gesztenyesor volt egyébként hajdanában a tordasi fiatalok korzója. Vasárnap délután ünneplőbe öltözött fiatalok lepték el az utat, mivel ekkor lehetett találkozni azzal a bizonyos valakivel, akit hétközben nem lehetett látni. Talán a ma

elő tordasiak közül még vannak olyanok, akik emlékeznek ezeknek a délutánoknak a hangulatára, én mindenesetre igen.

Tordas faluképeének kialakulását szerintem két szakaszra lehet osztani. Az egyik szakaszként az első világháború utáni évek nevezhetők. Ezekben az években házhelyeket osztottak ki, a falunak sokáig Újfalunak nevezett részén, amely a mai Köztársaság út valamint a Petőfi és Rákóczi utcák helyén van. Természetesen sok üres házhely maradt beépítetlenül és beépítésükre csak a hatvanas években került sor. Mindenesetre a házhelyek kialakításával és azok beépítésével a falu jelentősen nagyobb lett. Tordas azonban a legnagyobb fejlődést az utóbbi években érte el, ez a fejlődési szakasz a hatvanas években kezdődött és napjainkban is tart. Ebben az időszakban a falu jelentős mértékben terjeszkedett és területe megnőtt. Lakóépületekkel beépült a Szabadság útnak a Fajtakisérleti Állomás utáni része, új utcák létesültek, így például a Sport utca vagy a Hangya sor és egyéb más utcák. Jelentősen meghosszabbodott az Arany János vagy a Somogyi Béla út is.

Az utóbbi években tehát Tordas terjeszkedett és nagyobb lett. A fejlődés azonban nem csak ebben a vonatkozásban érzékelhető. A falu legtöbb régi házát lebontották és helyükre újakat építettek, ma már a falu többségében új házakból áll. Végigjárva a falut, úgy tűnik, hogy ma már semmi sem emlékeztet a régi jobbágyfaluból kialakult régi Tordásra. A már említetteken kívül a fejlődés más vonatkozásában is tapasztalható.

Régebben a falu lakossága az ivóvizet ásott kutakból kapta, amelyek közül csak egyesek vize volt iható. Ma már e tekintetben nincs gond, mivel kiépült a vízvezeték. Kiépült továbbá a vezetékes gáz és telefonhálózat is. Mindezek alapján elmondható, hogy a fejlődés nagy, hála a lakosság áldozatkészségének és a falu vezetőinek. Ezért azután csak azt lehet javasolni, hogy csak így tovább tordasiak.

Dr. Varga Emil

50 év a tagság szolgálatában

Tudósítás a Velencei-tó Környéke ÁFÉSZ küldöttgyűléséről

Lágy zeneszó fogadta április 25-én Velencén az ÁFÉSZ újjá varázsolt LIDÓ éttermének teraszán a szövetkezet küldötteit és meghívott vendégeit. Az 1997-es gazdasági évet záró küldöttgyűlés egyben jubileumi ünnepség is volt, hiszen a Velencei-tó Környéke ÁFÉSZ előd szövetkezetei megalakulásának 50-ik évfordulóját ünnepeltük. A megálasztott küldötteken kívül megtisztelték ülésünket a működési körzet minden települését képviselő alapító tagok is, akiket kedves kis műsorral köszöntöttek a sukorói általános iskola tanulói.

Szabó László a szövetkezet elnöke

előterjesztésében a 97-es év értékelésén túl, történelmi visszatekintés keretében adott tájékoztatást a szövetkezeti mozgalom kialakulásáról, arról a fejlődésről, ahova eljutott a mai szövetkezet.

Szabó László elmondta: a II. világháború befejezését követően sorban alakultak meg a Velencei-tó Környéke ÁFÉSZ mai területén is a Földműves-szövetkezetek. 1945-ben Pákozdon és Kápolnásnyéken, 1946-ban Pátkán, Zámolyon, Vereben, Martonvásáron, Baracsán, Dinnyésen, Pázmádon, majd 1947-ben Seregélyesen, Tordason, valamint Lovasberényben.

A szövetkezeti mozgalomban a for-

dulat éve 1948 volt, amikor szinte minden településen befejeződött a Földműves-szövetkezetek szerveződése és több helyen a még jelentős tőkeerőt képviselő HANGYA, a földműves szövetkezeti mozgalomba olvadt. Egy évtizeddel később 1959. április 3-án a tómenti települések Gárdony, Agárd, Dinnyés, Velence, Pákoz, Börgönd, Sukoró földműves-szövetkezetei egyesültek és megalakult a Velencei-tó Környéke Földműves-szövetkezet.

1963. január 1-jén csatlakozott Kápolnásnyék, Nadap, Pázmánd, majd 1967. január 1-jén a Martonvásári Szövetkezet is.

Az ünnepi küldöttgyűlésen a szövetkezet elnöke kedves gesztusként az alapító tagok részére a jubileumi évforduló alkalmából ajándéktárgyakat adott át, megköszönve munkájukat.

Tudósított:

*Mihálovics Andrásné
szövpol. előadó*

HÁBORÚS NAPLÓMBÓL 24.

További feladatok. Hadbiztosítási szemle. A Hunyadi vonal.

A napok változatosakká váltak az előadódó munkákkal. Sok hidat meg kellett erősíteni, vagy átépíteni nehezebb járművek részére. Volt eset, hogy süppedős, ingoványos területen ú.n. palló utakat fektettünk, melyek a könnyebb gépkocsikat is elbírták.

Egy mérnökkari tiszt vastag pallódeszkából tervezett meg egy nagy feszításválasztó és teherbírási hidat, mivel más anyagunk nem volt. Ehhez is a Nadwornai fűrésztelepről hoztuk az anyagot. Gerenda ott sem volt található. Egyedülálló alkotás volt, több szakember is megnézte. Sokáig nem használhattuk a nemsókára bekövetkezett visszavonulás miatt.

Építettünk egy kis patak felduzzasztásával olyan tábori fürdőt, amihez még amolyan szauna féle is csatlakozott. Ezt sem használtuk sokáig.

Az időszakos állatorvosi vizsgálatok, melyeket Dr. Cseh Sándor a hadosztály állatorvosa végzett, - már szórakozás számba mentek. Ilyenkor a bátrabbak igyekeztek megülni egy-egy ficánkoló lovat és igyekeztek betörni. Erre szükség is volt, mert itt a lovak nem voltak kellően lejárta, de jó ellátásban részesültek. A jó kondícióra nemsókára szükség is lett. Ugyancsak szórakoztunk azzal az özikével, amit az erdőben fogtak.

Nemcsak a lovak, hanem gazdálkodásunk, műszaki felszerelésünk is kapott szemlét a hadbiztosítástól. Utóbbi esetben a Honvédelmi Minisztérium két mérnökkari tisztje mellett egy tábomok is szemlét tartott az utászszázalajnál és hadosztálynál. Ezek a műszaki tisztek gyártatták azokat a felszereléseket, melyekkel műszaki oszlopunk fel volt szerelve.

Haditapasztalatokat jöttek gyűjteni hozzánk. Mint mondták a Haditechnikai Intézetnél nagyon sok tervezője van, magas ranggal, de azokat a felszerelési cikkeket amiket utóbbiakban gyártottak a hadsereg részére hadi körülmények közt még sehol sem használták. Mi használtuk, így hozzánk jöttek kikérni véleményünket, meghallgatni tapasztalatainkat.

Hát - hiányosság akadt bőven. Amikor megtudták, hogy én már a Donnál az általuk gyártatott aknákkal és egyéb műszaki anyaggal dolgozom egészen rám szálltak. Elmondtam, hogy a rohamcsónakokkal és az elektromos láncfűrészekkel is baj van nem is beszélve a botlódrótos aknákról.

Mindent gondosan feljegyeztek, megbeszéltek velem. Gondolom, hogy szerzett tapasztalatok után már nem készítenek újabbakat, mivel a háború közben véget ért. Még arra is ösztökéltek, hogy menjek át szolgálatot teljesíteni a Haditechnikai Intézethez, átvesznek a hivatásos állományba - nagy szükségük lenne a haditapasztalatokra.

Bár posztóruházattal voltunk itt is ellátva, de valahogy itt nem mentek olyan hamar tönkre, mint a Donnán. A nagy melegben inkább ingben, vagy még annál is könnyebb ruházatban dolgoztunk. Nagyon kíméltem a ruhát. Úgy tűnt, hogy nem rendezkedünk be tartós védelemre, mint a 2. hadseregnél. Semmiféle intézkedés nem történt arra nézve, hogy talán hosszabb időre itt maradunk, legalábbis ezekben az állásokban. A lakosság Lomadzinban - szálláshelyünkön benn lakott. Mi a falusi házakban, szénapadlásokon, csűrökben laktunk, a nagy melegben már két hónapja.

Július közepén parancsot kaptam arra, hogy a mintegy 25 km-el hátrább a Kárpátok északi vonulatában épülő - úgynevezett Hunyadi vonalat szemrevételezzem - milyen a kiépítettség foka, milyenek a megközelítési lehetőségek stb. Teherautóval indultunk útbá, - egy gyalogos, egy híradós, aknavető, és tűzirtási társaságában, én mint utász - ki-ki a saját szakmájának megfelelően vizsgálja meg a vonalat. Egy másik kis teherautóval egy csendőrrajt kaptunk - biztosításra.

Nadwornán keresztül jutottunk el Pniow községig, ami már a Kárpátok részének alsó harmadában fekszik. Itt húzódtott a Hunyadi vonal, a magyar hadsereg reteszállása, melyben szükség esetén visszavonulhat. Munkaszolgálatosokkal építették.

Valóban csak egy vonal, egyetlen futóárok rendszer a bozótos, és fás sziklás hegyoldalon. A kiépítettség foka mintegy 30%-os. Szükségszerűen éppen meg lehet szállni, de még nagyon sokat kellett volna rajta s különféle fegyvernemeknek építenni, hogy feladatának megfeleljen. Az egyetlen falun kívül még magasabban a hegyoldalon terült el Rafajlova, pár házból álló kis település. A faluk megközelítése csak a keresztirányú völgyekben lehetséges, különben mindenütt meredek hegyoldalak, utak nélkül. Itt-ott hegyi ösvények. Az egyetlen felvezető út egy nagyon sebes, zúgó patak völgyében vezet a fálvakba. De ez az út - lényegében zsákutca, ha az 1920 előtti országhatárt tekintjük. Az ellenséges (déli) oldalról aránylag jól meg lehet közelíteni a falukat és a Hunyadi vonalat is, de ha vissza kell vonulnunk - előtűnik a Kárpátok. Hátrább már csak amolyan fahordó erdei utak vezetnek. A Hunyadi vonal védőit csak a Kárpátokon át lehetne utánpótlással ellátni.

Hogy ki tervezte ezt a vonalat és milyen megfontolásból - azt nem lehet megállapítani. A vonalon most is dolgoznak erdélyi munkásszázadok, románok, székelyek. Tudnak magyarul. Ez hát a híres vonal, ami védeni fogja határainkat?

Egy másik vonalat is láttam, - amikor kifelé vonultunk: az Árpád

vonalat. Az a Máramárosszigeten át vezető út és vasútvonalat volt hivatva védeni. Sokkal, mondhatnám teljesen ki volt építve. Az útfordulóknál a hegynyúlványok alagútszerűen ki voltak fúrva és bennük egy-egy páncéltörő fészek volt kiépítve. Az utat kívül hatalmas betontüskék és beásott vasgerendák zárták le, úgy, hogy a napi közlekedés azért biztosítható legyen. Támadás esetén a betontüskék kerültek volna a hézagokba.

Nem lehetett titok az előre elkészített Árpád vonal. Bizonyára tudtak róla az oroszok is. Bizonyítja, hogy támadásukat egészen más úton Erdélyen át - hajtották végre. Az évekig tartó munka, a rengeteg anyag lényegében teljesen kárba vészett, mert sem a Hunyadi, sem az Árpád vonal feladatát nem teljesítette, noha mindkettőben bizonyos időt töltött a magyar hadsereg.

A Hunyadi és az Árpád vonalat a régi Magyarország határával párhuzamosan - egy háború alatt készített új hadiúttal kötötték össze. Már a Kárpátok innenső részéről - Brustura nevű falutól indult ki és Máramárosszigetnél ért véget. Sok hídon, átereszen keresztül a Tisza forrásvidékén haladt át. Jó elgondolás volt, ha az oroszok valóban ezen a részen vezették volna támadásukat.

A hidak nagy teherbírásiak voltak, noha csak fából készültek. Csak katonai célokot szolgált volna, nem szerepelt még a térképeken sem. Későbbiekben majd írok róla, egyik éjjel ezeken keresztül kellett átmennem Máramárosszigetre.

Szucsák Elemér

Beteg meggyfák és tennivalók a betegség megfékezésére

Az országban tavasszal, így május táján utazva szomorú kép tárul elénk, amikor az út szélén, vagy a kiskertekben látjuk, hogy a meggyfákon sok felé frissen elfonnyadt, vagy már elszáradt ágrészek látszanak.

Sokan úgy vélik, hogy az utóbbi időben az almatemesztők körében nagy riadalmat keltő „tűzelhalás”-nak nevezett betegség támadta meg a meggyfákat. A meggyfákon látható elhaló ágrészek esetében szó sem lehet arról az almafák számára újabb fellépett veszedelmes betegségről.

A *fertőzés kezdeti tünetei*: olyanok a virágzó ágrészek, mintha le volnának forrázva. Először a virágok, majd a vékonyabb, később a vastagabb ágrészek halnak el, ahogy a kórokozó halad befelé a fába. Az elhalt részekben több-kevesebb mézgacsepp jelenik meg.

Egy olyan betegséggel állunk szemben, ami ős időktől fogva jelen van és esetenként súlyos károkat okoz (szélsőséges esetben a fák teljes pusztulását is okozhatja) elsősorban a meggyesekben, de előfordul és károsít, bár kisebb mértékben, a szilvásokban és a kajszibarackosokban is. A meggyfáknak ezt a betegségét a *Monillina laxa* nevű gomba okozza. Úgy is hívják, hogy a meggyfák monillias ágelhalása. Ennek a kórokozónak a fertőzéséhez hűvös, csapadékos, illetve páradús, ködös időjárás szükséges. A kórokozó a meggy (szilva, kajszibarack) kinyílt virágjainak bibején keresztül hatol be a virágokba, majd azokon keresztül a fába és okozza először a virágok, majd az ágrészek elhalását. (Elvitte a köd a meggyet.) Tehát csak azokat a fákat tudja megfertőzni, amelyek éppen akkor virágoznak amikor a fertőző kórokozó és a hűvös, nedves időjárás is éppen jelen vannak. Amelyik fajták abban az évben korábban, vagy később virágoznak azok nem fertőződnek meg, de ez nem jelenti azt, hogy egy másik évben nem fertőződhetnek meg.

Ha már megtörtént a fertőzés meg kell akadályozni, hogy a fa vastagabb ágrendszerében is kárt okozzon a gomba. A védekezés ebben az esetben a fertőzött részek oly módon történő lemetésével lehetséges, hogy a látszólagosan egészséges részből is le kell pár cm-t vágni a kórokozó továbbterjedésének megakadályozására. A levágott, fertőzött ágrészeket el kell égetni.

A **fertőzést megelőző védekezés**: a virágzás kezdetén és a virágzás alatt 3-4 naponként megismételve kell *Orthociddal* vagy *Topsinnal*, illetve *Ronilánnal* permetezni a virágzó fákat. (A felsorolt szerek a méhekre nem veszélyesek.) Az ismételt permetezésekkel meggyeseink eredményesen védhetők meg a monillias ágszáradás betegségtől.

Dr. Apostol János
tudományos főmunkatárs

Érdi Gyümölcs és Dísznövénytermesztési Kutató Fejlesztő Kft.

KÖRNYEZETÜNK HÍREI

- Az elmúlt évben a megye területén az amerikai fehér szövőlepke maradék nemzedéke magas egyedszámban rajzott. A tömegszaporodási ciklusban levő károsító kártételeit a megye egész területén észleltük. A megye déli részén - Somogy és Tolna megyével határos területen - tápnövényeit tarrá rágtá. A károsító ősszel jelentős egyedszámban vonult telelőre, és az enyhe tél az áttelelő népességet nem gyérítette. Az idei évben már az első nemzedék erős rajzásával és károsításával számolunk. A szövőlepke lárvakelése megkezdődött és a károsító fiatal lárvái még a kis hernyófészkekben károsítanak. Ebben az időszakban a mechanikai védekezések rendkívül hatékonyak. A kis hernyófészkeket hernyózó ollóval lehet vágni a fákról és a levágott leveleket meg lehet semmisíteni. A hernyók fejlődésük folyamán elhagyják a hernyófészket, ekkor már vegyszeres védekezésre van szükség a fertőzés felszámolásához.

A védekezésre Basudin 600 FW, Decis 2,5 EC, Karate 5 EC, Fendona 2,5 EC, Dimilin 25 WP, Nomolt 5 SC készítményeket javasoljuk. Az amerikai fehér szövőlepke az 5/1988. (IV. 26.) MÉM rendelet 2. számú mellékletében a 4. 12. pont alatt veszélyes károsítónak minősül, ezért a védekezés ellene minden termelőnek kötelező.

- Sajnos ismét 40 felszólítást kellett kiküldeni azoknak, akik elhanyagolták a közterület kaszálását. A felszólítottak között többen vannak olyanok, akiket minden évben figyelmeztetni kell kötelezettségükre. Ezek az emberek egyszerűen nem veszik észre környezetük rendezettségét, igénytelenségük feltűnő, felszólításuk után pedig sértődöttek.

Vajon kinek kellene megsértődnie?

- Temető rendjének biztosítása legalább olyan fontos, mint a település általános rendje. Egyre inkább feltűnő jelenséggé válik, hogy a sírokról leszedett virágokat nem viszik el a gyűjtő helyre, hanem elhanyagolt sírra, az utak szélére, vagy a temetőt szegélyező fák közé dobják. Ejnye-ejnye!

- Érthetetlen! Mi lehet annak az oka, hogy évről-évre agyon szajkózott, unottig ismételt gyomirtózást egyesek nem szüntetik be. Szigorúan tilos a közterületen (járdán, árokba, úton, stb.) a gyomirtó használata. Ez a tevékenység már a temetőbe is megjelent.

Megismétlem szlogenünket:

„a legjobb gyomirtó a kapa-zín.”

- A falu meggyfáinak védelmében kérünk mindenkit, hogy újságunkban megjelent cikk alapján a fák védelmét végezzék el.

Pollennaptár

	június	július
Fák virágzása	hársfélék	hársfélék
Fűfélék virágzása	pázsitfűvek réti perje réti csenkesz kukorica vadsóska csalán	pázsitfűvek réti perje réti csenkesz kukorica vadsóska lándzsás útifű fehér libatop csalán fehér üröm parlagfű

A szénanáthával járó kellemetlen tünetek - mint például az orrfolyás, orrdugulás, szemviszketés, könnyezés, tüszögés - megelőzhetők, vagy enyhíthetők, ha tudjuk, melyik az a virág vagy fa amelynek pollenjére érzékeny és az mikor virágzik.

Ebben segít a pollennaptár!

Sport hírek

TENISZ

Tavaly megnyertük a megyei bajnokságot, így idén az országos bajnokság III. osztályában indulhatott az első csapatunk, míg a második csapat a megyei bajnokságban indult. A megyei bajnokság május 30-án be is fejeződött. A bajnokságot az Ikarus tartalékcsoportja nyerte, Tordas II. a második helyet szerezte meg.

Eredmények:

Tordas II. - Dunaújváros	5:4
Tordas II. - H. Szondi II.	9:0
Tordas II. - Szabadegyháza	7:2
Mór - Tordas II.	4:5
Ikarus II. - Tordas II.	8:1
Martonvásár II. - Tordas II.	3:6

Az ezüstérmes csapat tagjai: *Máté Zoltán, Szabó Kálmán, Bérczi Viktor, Surján Péter, Déri Béla, András Miklós, Montvai György, Fodor Tamás, Homonnay Géza, Gráf István, Kátóna József és Tóth Gábor.*

Az országos bajnokság III. osztályának tavaszi fordulója június 14-én ér véget. Csapatunk eddig minden mérkőzését megnyerte, nagyon jó esélye van a tavaszi elsőség megszerzésére. Eddigi eredmények:

Martonvásár - Tordas	1:8
Kispesti AC - Tordas	3:6
Agárd II. - Tordas	4:5
Tordas - Gödöllő II.	9:0
Codex - Tordas	4:5
Tordas - Balatonboglár	6:3

Egyetlen mérkőzés van hátra:

Tordas - Szentendre

Tordason, 1998. június 14-én 10 órakor.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik

MÁRKUS KÁROLY

temetesen részt vettek, sírjára virágot helyeztek ezzel is fájdalomukat igyekeztek enyhíteni.

A gyászoló család

Hirdetések

„Balogh Elemér” féle Tordas című könyvet vennék! Juhász György Tordas.

A Gazdaboltban nyitvatartási időben lémegeggy átvétel. Kérjük, hogy a gyümölcs leadásakor az adószámot hozzák magukkal! Nyitva tartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 14-18 óráig, szombat: 8-13 óráig.

Tordasi Kisbíró — Független kéthavilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Tagjai: Márki Ferenc, Dr. Hamza Lászlóné

Számítógépes kiadványszerkesztés:

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10.

Tel.: (22) 329-888

Megjelenik kéthavonta, 600 pld-ban.

Készült: Duna-Print Kft., Dunaújváros. Gutenberg köz 2.

F. v.: Farkas István